

Mijn column nummer 178

Barack Obama en bewust bodemgebruik

Bij bodemverontreiniging gaat de aandacht meestal uit naar lokale gevallen van bodemverontreiniging. Diffuse bodemverontreiniging is veel minder populair. Of is er sprake van een kentering?

In de Volkskrant van 29 maart 2008 bespreekt Helene Schilders de resultaten van een Amerikaans onderzoek naar de gevolgen van luchtverontreiniging op de natuur. Van de ruim 100 gifstoffen waar de onderzoekers in de ongerepte wildernis van West Amerika naar zochten, toonden zij er zeventig daadwerkelijk aan. En soms in ernstig grote hoeveelheden. Het grootste deel van de stoffen blijkt afkomstig van elektriciteitscentrales en de landbouwindustrie uit Amerika. Maar er zijn aanwijzingen dat een deel uit Azië en Europa afkomstig is.

In Trouw van 1 april 2008 staat dat de samenstelling van de bodem onder invloed van vermessing en verzuring verandert. Veel paddenstoelen hebben daar last van en verdwijnen daardoor uit Nederland. Het niveau van vermessing en verzuring is sinds 1981 aanmerkelijk gedaald, maar het huidige niveau van vervuiling is voor veel soorten nog steeds hoog vergeleken met natuurlijke omstandigheden.

En in de Volkskrant van 26 april schrijft Marieke Aarden over het gevaar van 'verstikstoffing', 'verbraming' en 'verbrandneteling'. Door uitstoot van ammoniak van varkensstallen en stikstof van auto's en industriële processen groeien bladeren en naalden in de Nederlandse bossen harder. En dat leidt weer tot dikkere strooisellagen, die daardoor ondoordringbaar kunnen zijn voor bosanemonen en paddenstoelen.

De oorzaken en de gevolgen lijken helder. Maar leidt dat ook tot maatregelen?

De Amerikaanse organisatie die zich inzet voor het beheer van de nationale parken hoopt dat het recent afgesloten onderzoek zal leiden tot strengere Amerikaanse wetten tegen de uitstoot van vervuilende stoffen. Het is de vraag of daar op korte termijn iets van terecht komt. Dat zou wel eens kunnen meevallen als Barack Obama president wordt. Naar verluidt wil hij Al Gore een belangrijke rol in zijn regering laten spelen.

In Nederland zijn we al verder. In Trouw van 28 april 2008 berichten Onno Havermans en Maaïke Bezemer dat de Raad van State onlangs een streep heeft gezet door soepele regels voor de uitstoot van ammoniak uit een boerderij in Noord-Brabant. De provincie had de boer in kwestie een uitbreiding gegund, maar de Raad van State heeft de afgegeven milieuvergunning eind maart geschorst met het oog op de kwetsbare natuur in de Peel. Voor de boer in kwestie natuurlijk heel vervelend, vooral ook omdat de bezwaarmakers niet uit de omgeving van zijn boerderij komen, maar uit Amsterdam, Wageningen en Nijmegen.

Ondertussen heeft onze minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit Gerda Verburg een *taskforce* gevormd die binnen zes weken met aanbevelingen moet komen om de patstelling tussen landbouw en natuur te doorbreken. Dat wordt nog een lastige, want hoe spaar je landbouw en natuur? Mogelijk kan het initiatief Bewust Bodemgebruik - dat op 21 mei 2008 gelanceerd werd - zich hier eens over buigen.